

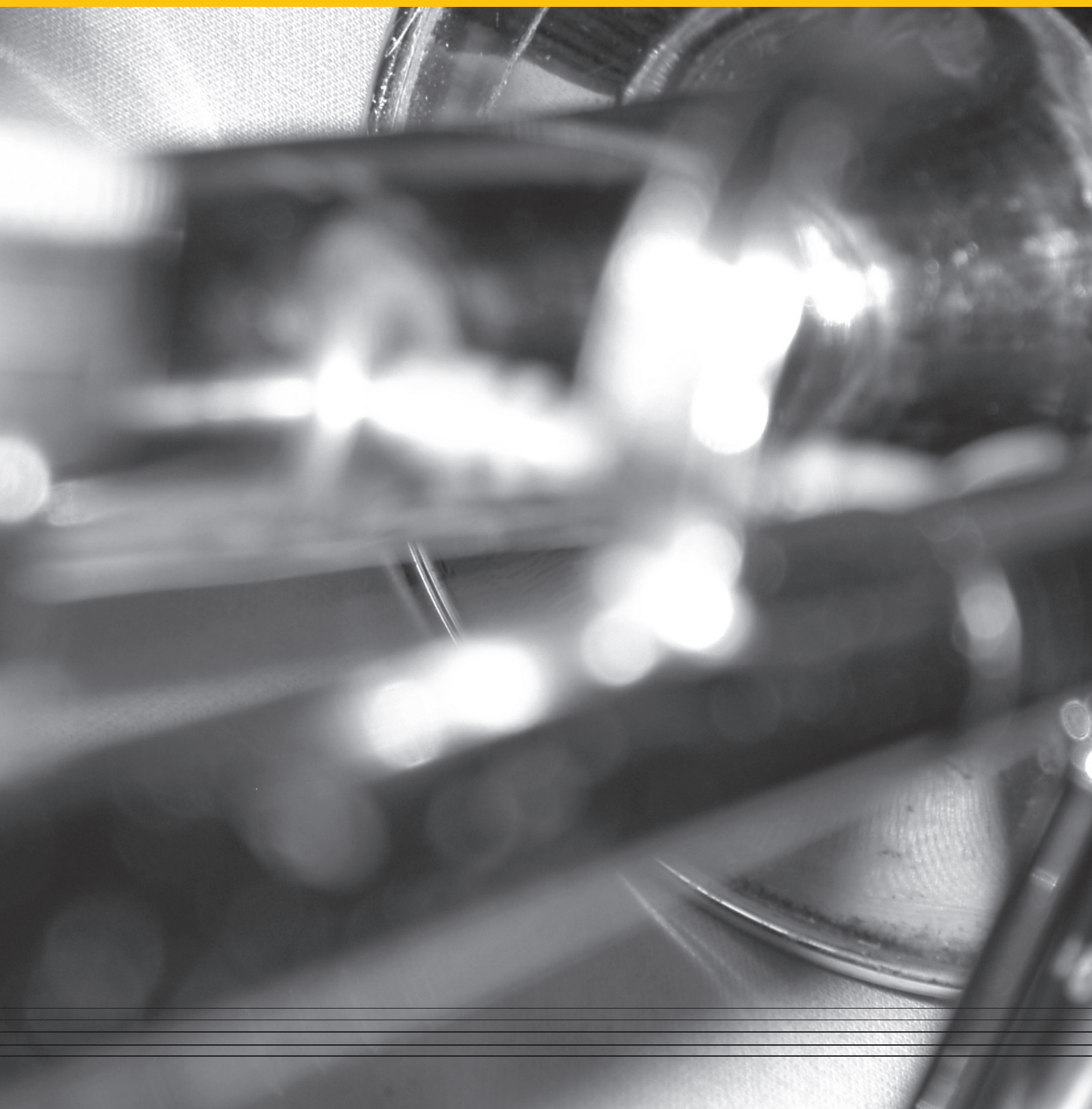
fst

FÖRENINGEN SVENSKA
TONSÄTTARE

Upphovsrätt på Internet!
Musikradiochefens egna tankar om musik
Mr Stockholm New Music
Nya Medlemmar
Ny redaktör – Ny form

TONSÄTTAREN

1 2005
www.fst.se

De senaste veckorna har debatter om den nya upphovsrättslagstiftningen givits spaltutrymme i landets tidningar.

Det man framförallt har förfasat sig över är att olovlig nedladdning av musikfiler och filmer från nätet i framtiden kommer att vara förbjudet. Detta då förutsatt att lagstiftningen antas i Riksdagen. Argument för att stöld av upphovsrättsligt skyddat material inte är ett brott har drivits högljutt. Ett av argumenten har varit: "Vad bråkar ni om, ni har ju låtarna kvar, då kan det ju inte vara stöld." Ett annat: "Det drabbar ju bara den stenrika skivindustrin." Nedladdning från nätet skulle alltså kunna liknas vid en hedervärd Robin Hood-gärning. Fattig tonåring tar från rik skivmagnat.

För mig som tonsättare är det vämjelig läsning att se tillsynes begåvade människor gå fullständigt vilse i begreppen när det gäller de upphovsrättsliga ersättningsarna. En vedertagen princip i arbetslivet är att man ersätts för den tid som ägnas åt arbete. För tonsättare och kompositörer är det inte så, utan alla inkomster av det konstnärliga skapandet relateras till nyttjande av verken (musikstycken).

Det spelar ingen roll om nyttjandet består i ett konsertframförande, av en CD-försäljning eller för den delen försäljning av noter. Allt vilar på upphovsrättslig grund. Spelas stycket så genererar det intäkter till Stim som i sin tur förmedlar pengarna vidare till rättighetshavarna, upphovsmän som förlag. I sakens natur ligger givet att om ett stycke framförs ofta blir det mer pengar till rättighetshavarna, framförs det sällan blir det mindre, men likväl – det blir pengar att handla mat för och mätta till exempel mina hungriga barn.

Även i det fall där jag som tonsättare får en beställning, låt säga från en orkester, så är det en upphovsrättslig ersättning eftersom det är rätten till att uruppföra

verket som orkestern betalar för. Alltså inte för den tid det tagit att komponera verket.

För oss tonsättare är det helt enkelt så att utan ett fungerande upphovsrättsligt system med ett starkt upphovsrätts-sällskap som Stim, står vi utan försörjningsmöjlighet. Om vi är lyckligt lottade och finns representerade på skiva och vår musik olagligen laddas ner från nätet, så går vi miste om den ersättning vi skulle haft från försäljningen. Vi blir således bestulna på vårt levebröd. Jag anser det rimligt att den enda som har rätt att besluta om huruvida jag skall skänka bort mina inkomster är jag, och ingen tonåring – aldrig så fattig.

Som ordförande i Föreningen Svenska Tonsättare har jag kommit till insikt om att ingenting är mer självförtroendestärkande för en tonsättare än att erhålla en aldrig så liten avräkning från Stim. Det är en tydlig bekräftelse på mig som konstnär.

Ett återkommande tema i debatten om nedladdningarna är att de som stöder den nya lagstiftningen går musik- och filmindustrins ärenden. Det är nog snarare så att de som stöder den nya lagstiftningen bättre förstått vikten ett fungerande upphovsrättsystem. Att göra infantila förenklingar av komplexa frågor leder sällan till varken bra debatter eller goda lösningar.

Ladda gärna ner, men betala för Er.

Sten Melin · ordförande
Nicke Johansson · foto

TONSÄTTAREN

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen Svenska Tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år.

ansvarig utgivare

Sten Melin
sten.melin@fst.se

redaktör

Martin Q Larsson
radio@fst.se

layout

Anna Larsson André
anna@annagrafik.se

adress

FST
Box 273 27
102 54 STOCKHOLM

telefon

08-783 95 90

fax

08-783 95 40

hemsida

www.fst.se

Tidskriften är gratis.

Prenumerationsärenden och annonsärenden hänvisas till ovanstående adress och telefon eller till kansli@fst.se.

omslagsbild

Redaktörens trumpet.
Foto: Anna Larsson André

Tonsättaren får Ny Redaktör

Jag heter Martin Q Larsson (till höger på bilden), är själv tonsättare och ny redaktör för Tonsättaren från och med årsskiftet.

Tonsättaren är ett Nyhetsbrev från FST till omvärlden, och ska således fortsätta innehålla Nyheter och Debatter som i första hand angår andra än tonsättare.

I varje nummer kommer en dignitär i Sveriges kulturliv att berätta något om sin syn på nutidens musik. Vi kommer att ha ett större reportage eller intervju blandat med flera små, och vi kommer att grundligt analysera sakfrågor som berör inte bara tonsättare, utan hela kulturvärlden. Dessutom kommer vi att prata med några av dagens svenska tonsättare, för att visa att de inte bara är anonyma namn, utan människor som vill kommunicera spännande saker till en nyfiken omvärld.

Min förhoppning är att det är du – bästa läsare! – som är denna nyfikna omvärld, och att Tonsättaren ser till att din nyfikenhet både stillas och ökas på en och samma gång. Svenskt Kultur- och Musikliv är en snårig och fascinerande skog, och vi ska göra vårt bästa för att guida dig genom den. Skriv gärna till Tonsättaren och fråga vad du alltid har undrat, blir det många frågor startar vi en fast frågespalt.

En bra start och fortsättning i Svenskt Musikliv är P2, Tonsättarradion och/eller Musikfestivaler, som vi skriver om detta nummer. Lyssna och gå och upptäck att världen är så mycket större än man någonsin hade kunna gissa!

Martin Q Larsson · redaktör

För ny musik i tiden

Ambitiöst festivalprojekt som utvecklar spännande kopplingar mellan nyskapad musik, dans, andra konstformer och resten av samhället. Boka 12-14 augusti i almanackan. Mitt i naturen, mitt i verkligheten. Leta på kartan efter idyllen Kalv, nära Svenljunga.

www.kalvfestival.se
Kolla programmet

Ibland blir jag så pessimistisk och tänker att Britney Spears kanske överlever Sven-David Sandström. Att om 200 år finns ingenting kvar av det vi tycker är viktigt nu.

På samma sätt som vi minns Mozart idag, är det kanske Beatles och Bob Dylan som lever kvar från vår tid, bara. Inte alls Stockhausen eller Tan Dun eller ens Stravinsky. Vem vet?

Det är ett sådant glapp idag mellan populärmusik för massorna och konstmusik för de initierade.

Nutida konstmusik är så smal. Vad beror det på? En konstutställning på Moderna Museet drar massvis med folk. Inte skulle fri entré på Nybrokajen 11 få köerna att ringla sig över Nybroplan.

Är det tiden? Man måste ju trots allt sitta där och lyssna tills det tar slut. Ett konstverk på Moderna kan man hasta förbi på väg till fiket eller butiken där man köper sig en gummidocka i form av en av Niki de Saint-Phalldam att hänga upp på väggen hemma i badrummet. Då är man ju nästan konstnär själv, Lite bohem, med baskern på svaj.

Musik handlar också om attityd. Tänk be-bopare med svarta solglasögon, eller swingpjattar, eller Elvis-kopior, eller Beatlesfrisyrer eller hip-hopare eller R & B tjejer med bling-bling. Men, vänta, nu är jag där igen, det handlar ju bara om det där andra.

Säg den som går klädd à la Folke Rabe, eller Jonas Bohlin, eller Tebogo Monnakgotla. Inte riktigt samma genomslagskraft. Men tänk om man kunde få tiden att stanna, eller åtminstone få folk att stanna till.

Att sätta sig ner och stänga av allt utom öronen. Att verkligen lyssna, utan förutfattade meningar. Att höra, på samma sätt som Monet såg sina Näckrosor i Giverny. Då skulle Britney få konkurrens av Tebogo. Då skulle Folke Rabe bli kult. Svår musik är inte lätt, men den rymmer en hel värld. Jag önskar fler hittade dit.

Anna-Karin Larsson · chef P2 Musikradion

Tonsättarradio i Närradion

Lördagar 11-12 · 95.3 MHz

Man kan skriva spaltkilometer om tonsättare och deras musik, men så länge ingen hör den, blir det bara ofullständiga beskrivningar i text. Inte ens den mest initierade kan mer än gissa hur musiken låter, och den oinitierade står frågande med blankt sinne. Föreningen Svenska Tonsättare har därför sedan årsskiftet sänt Tonsättarradio i Stockholms Närradio, vilken även sänds samtidigt på Internet över hela världen, på www.narradio.se/webradio.htm

Tonsättarradions ambition är att spela musik av samtliga 234 aktiva medlemmar, vilket räcker till ca 12 minuter vardera, samt presentation av verk och musiker. Så ratta in 95.3 MHz mellan 11 och 12 på lördagar (efter Melodikrysset, innan Veckans Konsert) och hör lite musik du aldrig hört förut.

Mr Stockholm New Music

8 dagar, 38 programpunkter och 4 timmar sömn per natt. Det är hektiska dagar för Ivo Nilsson, konstnärlig ledare för Stockholm New Music.

– Jag har gått på allt utom några hörspel som krockat med repetitioner, berättar han då vi på dag sju träffas i en frukostsoffa på festivalhotellet. Ivo Nilsson, trombonist och tonsättare, är för andra gången festivalgeneral för Stockholm New Music, som från och med i år blir en årlig företeelse inom konstmusikområdet.

Att han är en man med idéer och visioner blir snart tydligt och det kan tyckas beklagligt att han nästa år lämnar stafettpinnen i från sig. Men själv ser han också fördelar med en festival som regelbundet byter konstnärlig ledare.

– En av de positiva aspekterna är att det går att profilera festivalerna mycket mer utan att bekymra sig om att vissa företeelser inte får plats. Nästa gång kommer det ju någon annan som gör något helt annat.

Spoken Sound

Årets profil heter Spoken Sound och presenterar musik i gränslandet mellan tal och ton.

– I Sverige har vi en väldigt stark körlyrisk tradition. Vi sjunger tillsammans och strävar efter att låta som en klangkropp. Jag har velat lyfta fram en helt annan tradition. En tradition där man tar fasta på att de individuella rösterna låter helt olika och att det får försiggå ett samtal, där olika personer säger olika saker. Och där också talet, inte enbart sången, behandlas som ett musikaliskt material.

Ivo Nilsson nämner Georges Aperghis, festivalens huvudtonsättare, som en av de nutida kompositörer som vänder på begreppen för vad som är röst och instrument. Han skapar å ena sidan verk för röster på samma sätt som för instrumental musik och behandlar å andra sidan instrument som om de vore olika stämmor i en kör.

Glad är Ivo Nilsson också för samarbetet med festivalens husband Neue Vocalsolisten, en ensemble som utforskar röstens uttrycksmedel och ofta arbetar i nära och experimentell dialog med olika tonsättare.

Måste man förstå?

Fullsatta salonger har präglat veckan, men för ett ovanligt öra kan mycket av det vi möter på Stockholm New Music tyckas svårtillgängligt. Musik som sträcker sig bortom treklanger och följsamma melodier tycks göra många människor förbryllade eller rentav rädda. Ivo Nilsson känner ingen rädsla. Med en pappa som heter Leo Nilsson och är tonsättare är han uppväxt med elektroakustisk musik i vaggan.

– Som barn lekte jag med analoga syntar och klippte i band.

Sedermera blev han trombonist inom såväl jazz som barockmusik, men kom så småningom tillbaka till den nya musiken som tonsättare. Kort sagt – Ivo Nilsson är en man som förstår sig på det där med konstmusik. Men behöver man förstå för att uppskatta musiken?

– Ett bra konstverk kommunicerar något även för en ovan lyssnare, men alla bra kulturyttringar har flera plan, säger han. För den som är lite mer van finns det fler dimensioner att gå ned i.

Ivo Nilsson har tänkt mycket på hur även den oerfarna publiken ska känna sig inkluderad i festivalen.

– En viktig aspekt är att hitta rätt plattform för att göra besökarna mottagliga. Man måste börja med att tillfredsställa deras basala behov, som att de ska känna sig välkomna och inte uppleva att det är någon klubbverksamhet som pågår, där de inte kommer in.

Lära känna musikerna

Rätt plattform kan vara att förlägga konserterna till platser där folk känner igen sig. Festivalens tidiga kvällskonserter har därför fått den traditionella konsertens form, i traditionella konsertlokaler, som Konserthuset och Berwaldhallen, och med paus i mitten. De sena kvällskon-

”Jag vill att musik ska få folk att tänka själva, ifrågasätta varför saker är som de är. På det sättet blir musik en uttrycksform för ett politiskt ställningstagande.”

serterna äger rum på Nalen, Fylkingen eller Forum och är mer experimentella till formen.

– Där finns det chans för publiken att lära känna musikerna och det tror jag är en viktig poäng. Ta Neue Vocalsolisten till exempel - den som vill kan möta dem i fyra olika konserter. Det går att bli kompiss med dem. Då kan lyssnaren känna ett förtroende och förstå att det här är människor som säger något på det här sättet för att de vill någonting. Vanligtvis presenteras ny musik alldeles för distanserat och kallt. Jag vill komma bort från det maskinella i att musik framförs av människor som inte riktigt vet varför.

Samma verk flera gånger

Ivo Nilsson skulle även utanför festivalen vilja se mer av detta intima förhållnings-sätt till konsertsituationen.

– Den här festivalen har gjort mig styrkt i idén att framföra samma verk flera gånger, så att publiken får bekanta sig med det. Kanske med olika artister för att höra det göras på olika sätt.

– Jag tror på att reducera, spela ett verk eller en tonsättare per kväll, fortsätter han. Det finns något väldigt fel med att spela två stycken före paus och sen tre efter paus med helt olika innehåll. Tänk dig en konstutställning som såg ut så – det skulle vara Liljevalchs vårsalong året runt.

Ivo Nilsson berättar om konsertserien Happy New Ears med tyska Ensemble Modern, där han medverkade under hösten. En serie som ger publiken möjlighet att lära känna ett musikstycke genom att, efter en första genomlysning, åter höra det uppdelat i olika avsnitt med mellanliggande diskussioner med tonsättaren själv.

Nå en bredare publik

Han har även andra idéer för hur konstmusiken ska nå ut till en bredare publik.

– Jag skulle önska att man hade en ”Ensemble in residence” hos alla möjliga kulturinstitutioner – konstmuseer, bibliotek, högskolor. Och då tänker jag inte bara på musikensembler utan också på dans- och teatergrupper. För den som är van att gå och titta på modern konst kan det vara ett lätt steg att även gå och lyssna på ny musik.

Det är en strålande idé förstås – att hålla konserter där det redan finns ett auditorium, en marknadsföringsapparat och en upparbetad publik. Men vem ska stå för kostnaderna? Också den saken har förstås Ivo Nilsson tänkt igenom.

– Kulturpolitiskt finns det en princip som säger att man måste ha lands-tingsbidrag för att staten ska skjuta till samma belopp. Om kulturinstitutionerna på samma sätt kunde få skjuta till sitt bidrag i form av fasta resurser så kunde staten skjuta till resten. Det skulle ge en hög verkningsgrad, eftersom statens pengar kunde gå direkt till produktionen.

De intressantaste är kvinnor

Ivo Nilsson lyfter handen för att morsa på någon som susar förbi i hotellkorridoren. Det är Olga Neuwirth, en av festivalens tonsättare, vars verk *locus... doublure... solus* framförts på Konsert-huset kvällen före. Neuwirth är ett av de stora namnen inom ny konstmusik. Men hur ser det egentligen ut med jäm-ställdheten i övrigt?

– Det är långt kvar, men jag tycker att de mest intressanta tonsättarna av i dag är kvinnor. Många av dem är i 30-40-års-åldern och den första generation kvinnor som bryter igenom på allvar. Att de har fått ta avstamp så pass tufft har varit en motor för ett personligt ställningstagande.

Han nämner just Olga Neuwirth, som en egensinnig tonsättare med både ilska och politiskt engagemang. Men kan då musiken göra något för förändra världen?

– Den nya musiken är politisk till sin natur därför att den kräver det individuella lyssnandet. Det krävs ett ställningstagande från dig som mottagare att bestämma vad musiken betyder och på så sätt får anarkisten i dig näring. Redan det som gest är antitotalitärt.

– Mycket av den kommersiella musiken är bara något som pågår utan att du behöver lyssna. Men jag vill att musik ska få folk att tänka själva, ifrågasätta varför saker är som de är. På det sättet blir musik en uttrycksform för ett politiskt ställningstagande. Och det tror jag är en mycket viktig funktion för musiken.

Anna Hedelius · text & foto

Festivaler för Nutida Musik

- Digital Vital, Gävle 21-23 april
www.idka.net
- Borderline, Malmö, 25-30 april
www.musikisyd.se
- Open Music, Ystad, 23 april-15 maj
www.ystad.se
- Ljudvägor, Visby 11-14 maj
www.ljudvagor.com
- Norbergfestivalen, 28-30 juli
www.norbergfestival.com
- Kalv-festivalen, Kalv, 12-14 augusti
www.kalvfestival.se
- CoMA, Växjö, 30 september-3 oktober
www.comasweden.se
- Göteborg Art Sounds, 1-8 oktober
www.gas-festival.com
- Nordiska Musikdagar, Köpenhamn, Malmö och Helsingborg, 18-28 november
www.nordicmusicdays.com
- Stockholm New Music, 18-25 februari 06
www.stockholmnewmusic.se
- Siren-festivalen, Göteborg, mars 06
www.musik.gu.se
- iDEAL-festival, Göteborg, mars 06
www.idealrecordings.com

Nyinvolda medlemmar

Tony Blomdahl är drygt 30 år gammal och numera verksam i Göteborg.

– Den musik jag komponerar försöker jag oftast få så enkel och avskalad som möjligt. Oftast koncentrerar jag mig bara på en eller ett par parameterar och låter andra vara mer eller mindre oförändrade. Gemensamt för nästan samtliga mina verk är att de är volymstarka och ”yxiga” i sin struktur och karaktär.
– Just nu skriver jag på ett stycke till Basho-Ensemblen, och senare i vår musik till The Pearls before swine experience och The Gothenburg Combo. 21 april skall gitarristen Märten Falk spela *Remakeup* – ett stycke jag komponerat till honom för gitarr och elektronik – i Odessa, Ukraina, på festivalen *Two nights and two days of contemporary music*.

Fredrik Fahlman är 36 år, ursprungligen från Boden.

Efter en filmutbildning i Kalix flyttade han till Stockholm. Fredrik har skrivit orkester- och kammarmusik, och även musik för film, TV och scen.

– Jag låter mig ofta inspireras av drömmar, som jag samlar i en drömjournal. Jag hoppas att mina stycken kan tilltala alla sorters lyssnare. Kontrast är viktigt; komplexitet mot enkelhet, konsonans mot dissonans, svagt och starkt. Jag tror mina stycken kan upplevas som abstrakta dramor, ledtrådar till en historia som lyssnaren förhoppningsvis lockas att färdigställa.

– Jag jobbar sedan en tid tillbaka på experimentfilmer som är tänkta att ackompanjera mina verk, samt ett projekt som heter *Slagverk, video, rörelse* och innefattar ett nytt stycke för soloslagverk till Mika Takehara samt videoprojektioner.

Fredrik Hagstedt, 29 år, bor i Göteborg och är tonsättare av klassisk musik.

– Mina ideal är främst de traditionella, att genom musiken ge människor något som de kan ha glädje av på framför allt ett djupare plan; jag tror på konstens kraft att förädla människan. Det viktiga är att musiken är medvetet skapad, att den följer på en tradition, förhåller sig till och bryter mot gamla etablerade mönster.

– Jag strävar inte efter att vara så personlig som möjligt; men uppfattar någon min personlighet i mina skapelser har jag likväl lyckats och känner mig

uppmuntrad av att få veta det. Genom att koncentrera sig på att finna hållbara helhetsidéer och så långt möjligt förverkliga dem, blir det personligt på köpet – det är i varje fall min övertygelse.

Sven Hagvil är 52 år och bor utanför Motala.

– Under senare år har jag framförallt ägnat mig åt skapande av egen musik. Detta innebär för mig mer och mer ett slags inre resa, där jag får djupare insikter om mig själv, mitt innersta. Utöver detta är jag också beroende av människor som blir berörda av det jag gör. Jag ser på min musik med en förhoppning om att den kan skänka tröst och kanske till och med uppbyggelse.

– Det jag lever med nu, sedan ett år tillbaka, är ett längre verk för kör och Anders Paulssons sopransaxofon. Närmast framöver kan man höra min musik i Linköping den 2 april genom manskören Lihkörens försorg. De framför då *A Free Man!* som de också ska tävla med i Llangollen i juli.

Stefan Klaverdal är 30 år och bor i Malmö.

– Den musik jag skriver är mycket baserad i tre saker: rösten (jag är själv sångare), elektronisk (datorbaserad) musik, och en önskan om att samarbeta med konstnärer från andra discipliner.

– Just nu arbetar jag med projektet *Quartet-Plugged*, där jag komponerar musik för stråkkvartett och liveelektronik; ett beställningsverk till Aniarakvartetten genom Konstnärnämnden.

– I april spelar Jörgen Pettersson ett verk för altsax och dator på festivalen *Borderline* i Malmö, och Lunds Vokalensembles beställningsverk uruppförs och kommer på CD den 27-28 maj till ensemblens 15-årsjubileum.

Thomas Lindahl är 52 år, uppvuxen i Malmöförorten Lorensborg, bor i Enskede numera, arbetar i källaren till sitt lilla slott!

– Jag skriver en sorts blandkulturmusik (vemgörintedetidag?), alltifrån Filmmusik till Opera. Svårt att beskriva...Stravi-PuccVerdSchostProkMilesZappSchnittk-PärtJoniPrinceBASTARDMUSIK!

Jobbar just nu på *Karlsson på taket flyger igen!* opera för Kungliga Operan. *Pistvakt*-långfilmen, och en lite mindre sak: *Lindgatan 5* på Göteborgsoperan.

Lindgatan 5 har premiär 1/10, *Pistvakt*-filmen premiär någon gång i höst.

Georg Riedel är 71 år gammal och torde vara välbekant för de allra flesta.
– Fyra år gammal kom jag till Sverige från Tjeckoslovakien, efter en dramatisk flykt undan nazismen. Jag utbildade mig på klassiskt sätt på Musikhögskolan, och var runt och spelade med alla möjliga kända jazzmusiker. Vid denna tid började jag komponera också, jazzmusik i lite större format, inte bara vanliga låtar. Gjorde bla balettmusik, skrev mycket filmmusik. Så småningom blev jag intresserad av barnkultur, genom att jag träffade Astrid Lindgren och fick göra musik till de här kända filmerna med Pippi, Emil och Karlsson på Taket. Samtidigt har jag hela tiden komponerat musik i andra format, både för kör och orkester.

– Idag ägnar jag mig väldigt mycket åt att skriva barnmusik. Jag har just tillsammans med Stefan Nilsson avslutat en balett för Operan, *Pippi Långstrump*, som har premiär 12 maj. Det är nyskriven musik, med en del välkända melodier insprängda här och där, som antydningar. Sen har jag nyligen uruppfört ett körverk med texter av Tomas Tranströmer, som Gustaf Sjökvists Kammarkör gjorde i Storkyrkan i början av april.

Till Hedersmedlem invaldes:

Bengt Hall, 55 år, boende i Malmö. Bengt har en diger meritlista, bla har han varit rektor för Musikhögskolan i Malmö, VD för Malmö Symfoniorkester, chef för Rikskonserter, koncernchef för Malmö Musik och Teater, konstnärlig och operativ chef för Kungliga Operan, förutom en mängd tunga styrelseuppdrag. Sedan ett år tillbaka är han kulturdirektör för Malmö Stad.
– För närvarande arbetar vi, för första gången faktiskt, med att kraftsamla hela kulturen i Malmö. Visioner, mål, ledstjärnor och verksamhetsidé för en samlad kultur antogs av Kulturnämnden i förra månaden. Nästa fas i arbetet är förankring och dialog med samtliga kulturarbetare och med medborgarna i Malmö, samt verksamhetsbeskrivningar riktade mot de uppsatta målen, inkluderande hela det fria kulturlivet. Samverkan är förstås ett av nyckelorden i detta mycket stimulerande och spännande arbete.

Rolf Shockpriset till Kagel

Den mångkunnige svenske filosofen och konstnären Rolf Shock beskriver i sitt testamente ett pris som skall delas ut i logik & filosofi, matematik, visuell konst samt musik.

Årets musikpris om 400 000 kr gick till den tyske tonsättaren Mauricio Kagel ”för att han under sex decennier skapat ett unikt musikaliskt universum där en mångfald av ljudkällor utforskas och integreras med scenisk aktion, film och hörspel. I Kagels verk förenas lekfull öppenhet med sträng konstnärlig disciplin, djärvt nyskapande med djupt historiskt perspektiv.”

Priset delas ut av prinsessan Christina 27 oktober på Kungl. Musikaliska Akademien.

Mottagare av 2004 års Christ Johnsonpris är Miklós Maros och Jesper Nordin.

Det stora priset om 180 000 kr tilldelas Miklós Maros för hans fjärde symfoni

Miklós Maros är en mycket framträdande och mångsidig profil i det svenska musiklivet. Under en stram symfonisk form och en asketisk yta döljer sig ett oerhört raffinerat tonspråk, viljestarkt och precist utmejslat till en imponerande arkitektur som bär genom de tre satserna. Orkestreringen med sina knivskarpa relationer mellan ljus och mörker, värme och kyla, lyfter verkets dramatik till det yttersta.

Det mindre priset om 60 000 kr tilldelas Jesper Nordin för hans saxofonkonsert *Sleep now in the fire*.

Jesper Nordin har etablerat sig i musiklivet med sina känsloladdade verk. Temperamentsfulla gester i solostämman projiceras ut i orkestern genom en subtil lek av frågor, svar, skuggor, ekon på ett mycket konstnärligt sätt. Den dramatiska känslan för proportioner och den bärande kraften i verket viker aldrig och lämnar ingen oberörd.

SR P2 i framtiden – Ungdom eller Sport?

I DN och SvD 22 april kunde man läsa om tankar från Sveriges Radios Kanalutredning.

– Kanalutredningen ska ge förslag på hur radion ska utveckla sig för att möta den nya publiken på ett ekonomiskt försvarbart sätt, säger projektledare Jan Engdal. Gör om P2 till en ungdomskanal eller sportkanal är några av tankarna.

I varken DN eller SvD framskymtar minsta spår av varken musik- eller kulturpolitiskt tänkande från Kanalutredningens sida. Onekligen tankeväckande med tanke på att Sveriges Radio har ett sändningstillstånd där just musik- och kulturpolitiska aspekter skall genomsyra programverksamheten. Om SR i framtiden vill ha någon som helst legitimitet ur kulturpolitisk synvinkel, är den enda rimliga åtgärden att öka satsningarna på Musikradion!

Börja med att ge UR en egen kanal och ge hela Sverige tillgång till Musikradion hela dagen, inte bara Stockholm och Malmö. Musikradion är i princip den enda musikaliska röst som i etern erbjuder en annan musikupplevelse än mer eller mindre listbetonad populärmusik. Genom P2 Musikradion åstadkommer SR mångfald i musikutbudet, utan P2 ökar enfalden.

Sten Melin · ordförande

Lars-Erik Rosell till minne

Tonsättaren och professorn Lars-Erik Rosell, Kungsängen, har avlidit 60 år gammal.

Lars-Erik Rosell föddes i Nybro men växte upp i Vreta kloster, där hans far var kyrkomusiker. 1963 antogs Lars-Erik Rosell vid Kgl. Musikhögskolan i Stockholm, med studier i bla orgelspel för Gotthard Arnér, kontrapunkt för Valdemar Söderholm samt komposition för Ingvar Lidholm.

Sedan början av 1970-talet verkade Lars-Erik Rosell som lärare i musikteori och komposition vid Kungl. Musikhögskolan. Som sådan var han oerhört omtyckt och respekterad.

Lars-Eriks undervisning präglades av respekt, allvar och intresse för studenten och för det musikaliska materialet. Hans egen starka konstnärliga vilja gjorde hans undervisning klar och inspirerande. Han utstrålade alltid koncentration, lyhörddhet och djupt allvar inför konst i alla dess former.

Lars-Erik Rosells tonsättargärning avspeglar hans humanistiska livssyn, med riklig förekomst av vokala och sceniska verk. Hans intresse för de stora livsfrågorna avspeglas i verkstitlar som *Visiones propheta*, *Änglar*, *skapelsemakter*, *Mellan tvenne världar*. 1998 utkom *In Between*, en CD som speglar olika sidor av tonsättaren Lars-Erik Rosell. Som utövande organist framträdde Lars-Erik gärna med nutida kompositioner, såväl egna verk som andras.

G von Bahr · L Ekström · P-G Alldahl · R Jansson

Ray Næssén 1950-2004

Tonsättaren och musikläraren Ray Næssén, 55, saknas efter flodvägskatastrofen i Sydostasien.

Ray Næssén föddes i Varberg, utbildade sig i Kappelsberg, Framnäs och Köpenhamn, och arbetade under många år som fagottist, musiklärare och dirigent. 1981 flyttade han till Visby.

Komponerandet inleddes kring 1991 och Næssén betraktade sig själv i första hand som musiker och dirigent. Komponerandet, berättade han, kom som en följd av att han behärskade ett flertal instrument. Han strävade efter att skapa en musik som är organisk och naturlig i betydelsen musikantisk. Förutom en riklig mängd kammarmusik, komponerade han många orkesterverk och nådde framgångar även utomlands; bland annat komponerade han för Berlinoperan. Vid sidan av komponerandet arbetade han som musiklärare på Kulturskolan i Visby, där han undervisat i de flesta instrument.

B

PORTO
BETALTFöreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 STOCKHOLM

KONSERTKALENDARIUM

APRIL

- 21 Carl-Axel Hall, *Kärleksduett !?!*, för två violiner, Duo Gelland. Renee Weiler Concert Hall, New York, USA. **Uruppförande**
- 21 Ulf Grahn's verk uppförs 21-24 april på Festivalen i Angouleme, Frankrike. *Opus III*, för blåskvintett **Uruppförande**, *Burlesk*, för fyra fagotter **Uruppförande**, *Tre Miniaturer*, för fagott och piano **Uruppförande**, *Tre Skisser*, för två trumpeter, horn & trombon
- 22 Reine Jönsson, *Hamlets aftonbön: en världslig kantat*, för solöröst och ensemble, Birgitta Svendén mezzosopran. Skissernas Museum, Lund. **Uruppförande**
- 22 Martin Q Larsson, *Alaton*, Mårten Falk gitarr. Odessa.
- 23 B Tommy Andersson, *A song of joys*, för manskör, solöröst och slagverk, Orphei Drängar, Katarina Nilsson, Markus Leoson, dir. Robert Sund. Universitetets aula, Uppsala. **Uruppförande**
- 23 Jonas Bohlin, *Pianotrio*, Kungsbacka pianotrio, Skissernas Museum, Lund. **Uruppförande**
- 23 Patric Simmerud, *Veni, vidi, vici: transposed version*, manskör a capella, Orphei Drängar, dir. Robert Sund. Universitetets aula, Uppsala. **Uruppförande**
- 23 Victoria Borisova-Ollas, *Seven singing butterflies: clarinet quintet*. Skissernas Museum, Lund. **Uruppförande**
- 26 Joakim Sandgren, *Pour un(e) flûtiste à bec et neuf musiciens*, blockflöjt och orkester, Kerstin Frödin, Ars Nova, dir. Harald Eikaas. Palladium, Malmö. **Uruppförande**
- 26 Örjan Sandred, *Vivos Voco*, för gitarr & liveelektronik, **Uruppförande**, Martin Q Larsson, *Alaton*, Mårten Falk gitarr. Stacken, Nalen, Stockholm.
- 29 Rolf Martinsson, *A.S. in Memoriam*, Tromsø Chamber Orchestra, dir. Jan Stigmer. Sparebankens festsal, Tromsø, Norge.
- 30 Staffan Storm, *Exil*, för flöjt, oboe, klarinett, piano och slagverk. **Uruppförande**
Nils Tykesson, *Ingen dansar nykter*, för oboe, horn, fagott och piano.
Stefan Pöntinen, *Möte vid tinningen*, för piano
Bo Nilsson, *Déjà-vu*, för flöjt, oboe, klarinett och fagott.
Jörgen Dafgård, *Vertigo*, för piano.
Kl 12.00, Palladium, Malmö.

MAJ

- 7 Magnus Bunnskog, *Tre dikter*, för alt och harpa, Karolina Blixt och Lotta Jacobsson. Fylkingen, Stockholm. **Uruppförande**
- 11 Johan Hammerth, *Mirrors*, för oboe och slagverk, **Uruppförande**
Sten Melin, *Spa*, för oboe och slv, **Uruppförande**
Marie Samuelsson, *Skuggspel*, oboe och slv, **Uruppförande**
Helén Jahren oboe, Markus Leoson slagverk. Moderna Muséet, Stockholm.
- 13 Joakim Sandgren, *Pour trois musiciens*, för flöjt, klarinett och piano. Musée d'Art Moderne et Contemporain, Strasbourg, Frankrike. **Uruppförande**
- 13 Paula af Malmborg Ward, *Temple Mentera*, för röst, trombon och slagverk. **Uruppförande**
Kjell Perder, *Wild*, för röst, trombon och slagverk **Uruppförande**.
Kjell Perder, *Vocuna II*, för trombon.
Lena Willemark röst, Karl Frisendahl trombon, Niklas Brommare slagverk. Atalante, Göteborg. Även 14/5.
- 13 Miklos Maros, *Quintetto*, för horn och blåskvartett, Zoltán Varga horn, Auer Quartet. Fészek, Budapest, Ungern. **Uruppförande**
- 16 Peter Schuback, *Antiperistasis*, för fagott och piano, Benjamin Coelho fagott. Paris, Frankrike. **Uruppförande**
- 18 Sten Melin, *Canzone 365*, för 8-stämmig blandad kör, Eric Ericsson Kammarkör, dir. Eric Ericsson. Konserthuset, Stockholm. **Uruppförande**
- 19 Rolf Martinsson, *Dreams*, Norrköpings symfoniorkester. De Geer hallen, Norrköping.
- 20 Miklos Maros, *Ripple*, för flöjtkvartett, Tünde Kovács Flute Group. Balassagyarmat, Ungern. **Uruppförande**
- 20 Martin Q Larsson, *Kakanforan IVb*, för sex elgitarrer och band, Röhrsextetten. Fylkingen, Stockholm.
- 22 Olov Franzén, *Piece For Guitar*, Jan-Åke Jönsson gitarr. Norrbärke kyrka, Smedjebacken.
- 24 Peter Schuback, *Jeux Dionisagues*, för 4 fagotter, Fou de basson, Angouleme, Frankrike. **Uruppförande**
- 25 Martin Q Larsson, *Basho-Trilogi*, Basho-Ensemblen. Stadshuset, Stockholm.
- 30 Rolf Martinsson, *A. S. In Memoriam*, Kaliningrads Filharmoniska Orkester, dir. Miguel Ramos. Kaliningrad Filharmoni, Kaliningrad, Ryssland.